

Tiedote 2.8.2011

Yläneläisiä kasviaarteita Korvan kasvitarhassa

Yläneen kotiseutumuseolle rakennettuun Korvan kasvitarhaan on koottu yläneläisiä vanhoja perinnekasveja. Kasvitarha mahdollistaa paikallisten kasvikantojen esittelyn ja säilyttämisen vuosikymmeniksi eteenpäin.

Lauantaina 6.8.2011 avattavaan Korvan kasvitarhaan on etsitty vanhoja puutarhakasveja, joita Yläneellä on viljelty vähintään 60 vuotta ja joihin liittyy jokin perheen, suvun tai kylän sattumus, tapahtuma tai muisto. Tiedot talletetaan kotiseutumuseon käyttöön. Näistä on valittu kasvitarhalle kasvamaan kokoelma vanhoja kasvikantoja.

– Kaikkiaan kasvitarhalla on nyt 66 eri kasvilajiketta, jotka on kerätty 30 vanhasta puutarhasta eri puolelta Ylänettä. Tänä syksynä ja ensi keväänä istutetaan vielä marjapensaita, vadelmia ja pioneja. Myös vanhoihin puutarhakasveihin liittyvän muistitiedon keruu jatkuu, kasvikuulutuksesta ja kasvien keräämisestä vastanneet paikalliset aktiivit **Anja Koskela** ja **Hanna-Leena Kaihola** kertovat.

Yrttipenkistä löytyy muun muassa pietaryrtti, minttu, ilmasipuli, kumina ja saksankirveli. Lisäksi on vanhaa raparperi-, parsa- ja humalakantaa sekä karviaispensaita. Vanhoja perennoja on runsaasti ja esikoita, liljoja, saksankurjenmiekköjä, valkonarsisseja sekä lehtoakileijoja on kerätty useasta vanhasta puutarhasta.

Korpelan penkkiin on siirretty Korpelan torpalta Huvitus-omenapuun rinnalla kasvaneita harjaneilikoita, lehtoakileijoja, ruskoliljoja, lehtosinivuokkoja ja ahomansikkaa sekä pihasyreeni. Korpelan Huvitus-omenapuun vartteesta MTT:ssä kasvatettu taimi istutetaan ensi keväänä kasvitarhaan.

Kasvitarha talkootyöllä

Kasvitarha on suunniteltu MTT:n vetämässä hankkeessa ”Perinnekasvit museopuutarhoissa”. Hanke tarjoaa kotiseutumuseolle asiantuntijuutta liittyen vanhojen puutarhakasvien tunnistamiseen, paikallisten lajikkeiden ja kasvikantojen etsimiseen sekä alkuperätietojen keräämiseen.

– Kasvitarhan rakenne- ja istutussuunnitelmat museonmäelle on laadittu yhdessä paikallisten ihmisten kanssa. Suunnittelussa on kiinnitetty erityishuomio kasvupaikan vaatimuksiin ja siihen, että kasvien hoito onnistuu vapaaehtoisvoimin, kertoo kasvitarhan suunnitelmat laatinut tutkija **Merja Hartikainen** MTT:stä.

Kasvitarha on nimetty Korvan kasvitarhaksi yläneläisen itseoppineen kasvitutkijan Antton Korvan (1888–1962) mukaan. Kasvitarha on rakennettu paikallisin voimin talkootyönä ja lahjoitetuin materiaalein ja varoin.

– Kasvitarhan rakentaminen aloitettiin toukokuussa 2010. Kuivaan metsärinteeseen muhevan kasvitarhan rakentaminen on ollut kieltämättä haasteellinen tehtävä. Rakentaminen ei olisi onnistunut ilman lukuisia kotiseuturakkaita paikallisia ihmisiä, jotka ovat tehneet satoja talkootyötunteja, kertoo rakentamista johtanut Yläneen kotiseutuyhdistyksen puheenjohtaja **Arimo Helmisaari**.

Kukkaloistoa Yläneen kotiseutumuseolle saatiin jo viime kesänä, kun perustettiin kukkapenkit Teinilän talon ja Yli-Jokelan talon edustalle. Niihin istutettiin vanhat perennat, jotka siirrettiin rakennusten alkuperäisiltä sijaintipaikoilta.

Paikallista kasvigeenivaratyötä

Yläneläisten vanhojen puutarhakasvien kokoaminen Korvan kasvitarhaan toteuttaa paikallisella tasolla Suomen kansallista kasvigeenivaraohjelmaa.

– Hankeyhteistyön yksi arvokkaimmista saavutuksista on se, että paikalliset ihmiset ovat ymmärtäneet omissa pihoissa ja puutarhoissa vielä kasvavien vanhojen kasvien arvon. Kun näiden kasvigeenivarojen arvo tulee paikallisella tasolla ymmärretyksi, paikkakunnan kasviaarteiden arvostus ja sitä kautta niiden säilyminen varmentuu, hankkeen projektipäällikkö **Maarit Heinonen** MTT:ltä iloitsee.

– Yläneellä on onnistuttu loistavasti paikallisessa kasvigeenivaratyössä. Tässä onnistumisen ehdottomana edellytyksenä ovat aktiiviset paikalliset ihmiset, joilla on paikallistuntemusta ja myös kasvitietoutta. Yläneen kotiseutumuseon toiminta perinnekasvien parissa toimii myös mallina muille vastaaville museoille, Merja Hartikainen pohtii.

Lisätietoja:

Perinnekasvit museopuutarhassa -hankkeen projektipäällikkö Maarit Heinonen, MTT, puh. 040 195 9943

Korpelan kasvitarhan suunnitelmasta: tutkija Merja Hartikainen, MTT, puh. 040 561 8234

Sähköpostit: etunimi.sukunimi@mtt.fi

Korvan kasvitarhan kasveista: Anja Koskela, puh. 040 702 3987 ja Hanna-Leena Kaihola, puh. 050 361 1458

Korvan kasvitarhan rakentamisesta: Arimo Helmisaari, puh. 0500 596 730